17

# ORATIO

CORAM

SOCIETATE PHYSICA,

DIE QUO PRIMUM

AD ÆDES NOVAS DEDICANDAS CONVENIT,

QUAM HABUIT

THOMAS ADDIS EMMET, M.D.

EJUS,

NEC NON

Societatum Reg. Med. Nat. Hist. et Speculativæ,

PRÆSES ANNUUS.

---

EDINBURGI:
Excudebant MACFARQUHAR et ELLIOT.
Prostant venales ibidem apud C. ELLIOT;
LONDINI apud G. ROBINSON,
et DUBLINI apud G. GILBERT.

M,DCC,LXXXIV.

# L E C T O R I

# S.

Orationem ſequentem, Phyſicæ Societatis juſſu habitam, rogatus Auctor, et fere invitus, publici nunc juris facit. Quanquam antea decreverat, ſe *tridui opus* in lucem nunquam exire permiſſurum, merito tamen ingratus damnaretur, qui Societati cariſſimæ tale quidvis denegaret.

Literas annexas ex decreto ejus conſcriptas, et plurima quæ ei debet, tibi, lector benevole, ſufficere ſperat, quare illum arrogantiæ aut vanæ cupidinis gloriæ abſolveres.

VIRO JURE DILECTISSIMO, CELEBERRIMO,

PRÆSIDI SUO ORNATISSIMO,

# THOMÆ ADDIS EMMET, M.D.

MONENTE PHYSICA SOCIETATE,

S. P. D.

JOANNES EWART,
BARNABAS GEOHEGAN,
JACOBUS FORSTER.

QUUM Aula Phyſica nuper exſtructa fuerit, et ſociis recipiendis accommodata, aliquem qui dedicaret, optantibus et quærentibus, tu, vir ornate, nobis facile occurriſti. Munus benignus ſuſcepiſti, et ſplendide eo functus es. Orationem quam elegantiſſimam, copioſiſſimamque habuiſti, tibi laudi, nobis ſemper honori, futuram, quam ut in lucem edas, modo tibi haud ingratum ſit, ut aliis poſthac, ut nobis antea,

tea, mirandi occaſio detur, vehementer cupimus, et enixe oramus; confiſi nos conſilio gaviſuros, te obſequio honorandum.

Hoc erga te, ob benignitatem inſignem, obſervantiæ teſtimonium, gratiaſque quam veriſſimas, accipias, diuque floreas patriæ ſcientiarumque decus, utque Phyſica Societas ſemper tui, ſi tu ejuſdem memor perſtes, et valeas.

EDINBURGI,
Quinto nonarum Decembris.

---

Forsan haud alienum erit memorare, Beneficia accipi Alexandro Monro, M. D. Rei Anatomicæ Professore; Andrea Duncan, M.D. Cambriæ Principis apud Scotos Medico; Thoma Hay, Regii Chirurgorum Collegii Præside; Joanne Ewart, Thoma Skeete, Joanne Bell, et Thoma Addis Emmet, M. D. Societatis Physicæ Præsidibus Annuis; Andrea Fyfe, ejusdem Quæstore; atque Carolo Elliot, Bipliopolâ Edinburgi.

# ORATIO

HABITA CORAM

SOCIETATE PHYSICA.

BEATUS! in æternum beatus ſit dies hicce feſtus! In tabulis noſtris ſemper cretâ notetur. Die enim hoc, ædes hæ, tum ſcientiæ, tum medicinæ, dicantur. Poſthác procul, O procul eſte profani! Nemo nefaſtus earum ſancta violet. Neque Suſpicio, aut oculos viridis Invidia, ſicut rubigo pulcherrimæ ſpem ſegetis, eheu miſere devorans,

vorans, conamina et vota pia, vana atque irrita efficiant. Nec Diſcordia tetra, velut fulmen horrendum, quod turres altas facile ſcindit, ſodalitium noſtrum exitioſe convellat. Tibi, O Concordia! æque ac tibi, Æſculapi! noſmet hodie vovemus.

Fas ſit mihi, Socii clariſſimi! vobis gratulari propter fauſta et felicia quæ nobis nunc in aſpectum panduntur, et tantum non in manu ſita ſunt. Quoniam vero, velut hominibus ſummo monte deſpicientibus, ante oculos ſubjicitur non ſolum illa quam nuper luſtraſtis via, ſed ea quoque quam nunc eſtis ingreſſuri; favete linguis, dum ſemitam utrinque patentem monſtro.

Vobis haud ignotum eſt, Sodalitium hocce ortum duxiſſe ex nexu felici inter Societates duas, ſimili famæ ardore accenſas; quarum quævis per ſe ſatis eſſet ſpectata, cum propter ſuam vetuſtatem, tum

prop-

propter ſociorum nomina. Optime tamen ſibi invicem proſpicientes, in unum coiverunt. Sic ex conjunctione fluminum geminorum, amnis oritur magnus, qui pleno currit rivo, arva medica perpetuâ ubertate fœcundans.

Conjunctis autem, omnia non votis ceſſere. Haud abſimiles Scythis antiquis, domum in annum tantum occupâſtis; et omnibus quæ ſedem inſtabilem comitantur incommodis, perpetuo fuiſtis tentati. Hæc nonnulli ex dilectis ſociis, in animo attenti volventes, ædes haſce condendi inceptum arduum aggreſſi ſunt. Satis fuit illis compertum æraria noſtra parum ad tale auſum valuiſſe. Conjicientes tamen ex ſubſidiis magnificis, quæ Societas Medica olim accepit, nulli dubitarunt, quin amici noſtri nobis quoque ſubvenirent. Nec ſpes falſa. Munifici quidam opem contulere; quibus devincti ſumus ultra facultatem compen-

 ſandi,

ſandi, immo, fere ultra poteſtatem gratias exſolvendi. Beneficia parva verbis gratis aliquatenus redduntur: magna autem votis animi occultis, et ſilentio tantummodo retribuuntur.

Subsidia tamen nondum adeo abundant, quin nonnulla ſubſit cauſa timoris. Ædium exſtructio, ſupellex, aliaque hujuſmodi, minis circiter * ducentis conſtant; dum nummus in ærario, et amicorum auxilia, vix ad minas † ſexaginta et ſeptem redeunt. Ex his aliiſque, qualia ſint, olim accipiendis, videndum eſt ut aliquantulum bibliothecæ, ſingulis annis adjiciatur. Nam in ſocietate, omnia quæcunque aggredimur complectente, libri probe ſelecti maxime ſunt cenſendi. Cum in concionibus noſtris de re aliquâ diſceptemus, plerumque notiones crudas juvenum imperitorum

* £. 600 Nummi Anglicani.

† Circiter £. 200 ejuſdem.

rum effundimus: In bibliothecâ autem ſeponuntur bene cocti ſermones ſenum doctorum, quorum ſententiæ multos premuntur in annos; quorum doctrinæ ordine ſimplici ornatæ, velut aurum igne vexatum, flammâ puriores evadunt. Quicquid igitur eveniat, ne hoc ſocietatis decus et columen ullo afficiatur incommodo, proſpiciendum eſt.

In his tamen rerum anguſtiis nil deſperandum puto; et longe a me abſit, hoc die ſacro, verbo mali ominis, animos dejicere veſtros. Omnia de fortunâ noſtrâ in ſpe optimâ duco. Scio enim vos valere, et confido ſocietatis veſtræ incolumitatem, vobis ſemper cordi futuram. Quamvis ſinguli affinitate diversâ obſtricti, muneribus tamen propriis fungentes, eam promovere queatis.

Socios ordinarios primum appello.

Vobis plurima debemus. Præſentes conciones noſtras efficitis et ornatis; veſtræque diſceptationes noſtram famam longe lateque diffuderunt. Abunde equidem ſubſidiorum ad ædes extruendas contuliſtis. Defectus vero in hoc vobis facilis foret condonatu: Propriis enim divitiis parum nitentes, omnia paternæ benevolentiæ accepta referimus. VESTRUM vero eſt aliquatenus diverſum. Societatem hancce in oculis omnium conſtituiſtis; eoque claritatis nunc evehitur, ut ſi non gloriâ creſcat, contempta et vili æſtimata in ruinam cito præceps eat. Hoc ne accidat, veſtrum eſt videre.

NON mihi in animo eſt, qualia vobis debent eſſe ſtudia, monſtrare. Ecce * Viri illuſtres! qui in his diſcendis multos conſumpſere annos; quique ſinguli et palam et privatim hæc vos erudituſſimi docuere. Quæ dicta volo, hæc ſunt. Colloquia publica

* Profeſſores.

lica ſummis viribus ſuſtinete: Ne crudas evomatis opiniones, theoriis falſis minimi ſudoris exortas.—Sermonem Latinum, animo quam maxime attento, colite; linguam, quam Philoſophi, Poetæ, Eruditi omnigeni ſemper dilexerunt: Et mehercule pudet me ſæpe id opprobrii audiviſſe, quod tamen averti nequit; Gallos, nempe, Germanos, omnes denique gentes majori ejus ſtudio quam noſtrates ardere. Praecipue autem cavete, ne quenquam propter ſententias, a veſtris diverſas, acerbi accipiatis. Medicina dubiis haud vacat. Condonate igitur infelici qui errat, adhuc neſcius recti. Tempora veſtra lauro cingere fas ſit, dummodo laurus, ſicut ramus * Polydoro avulſus, ſanguinem non manat. Nollem equidem ardorem illum compeſcere, qui colloquium liberum perpetuo comitatur; qui haud abludit a motu, quem Angelus, in fontem Bethſaidam deſcendens,



* Virgil, Æneid. III.

concivit: Illi enim qui eo utuntur, melius vigent valentque.

PRIVATA dum peragitis, leges intemeratas ſervate. Homo qui eas evertere ſtudet, ſacer eſto. Sampſonis forſan robore gaudens, ſimili caligine quoque laborat; atque ædis columnas prehendens, totam funditus dejiceret.

PRIMA autem ſit cura, ne cujuſvis ſodalitii famam moleſte feratis. Contendite pro gloriâ cum maxime colendis, ut Jacob olim pro beatitudine cum Dei miniſtro luctavit. Certate autem, (haud ſecus ac duo conſules Romæ), non qui plurimis *ornemini*, ſed qui plurimos *mereatis* honores. Mehercule ſocietates multæ, eadem molientes, neutiquam ſibi invicem debent eſſe infenſæ. Velut ſpecula diverſe collocata, lucem undique acceptam retribuunt; eoque ſplendorem mutuo adaugent. Earum

rum officia non tantum non repugnant, ſed (ſi ex honoribus, quibus a nonnullis immerito dignatus ſum, colligere liceat) facilia ſunt peractu; et propriâ experientiâ compertum habeo, penſis apud unam abſolutis, alterius mandata jucundiora reddi.

Socii seniores maxime honorandi! Vos varia negotia procul a concionibus noſtris amoverunt. Annis equidem impares, in ſtudiaque diſſimilia incumbentes, e vobis longe ſeponimur: Veſtras autem ſententias, uti majorum facinora narramus et miramur. Quamvis non conſilio prudenti juvatis, noſtra ne aſpernemini. Anguſtiis enim in præſens urgemur, quas veſtrum eſt depellere. Nolite autem credere nobis ſubſidia nunc *mendicari*. Nequaquam, mehercule! Arva eadem omnes colimus: Quiſque ſuis fungimur officiis; propriaque ſingulos æque obſtringunt.

Vos Professores eximii! e quorum fontibus, ſcientiam noſtram, quicquid ſit, hauſimus; quorum patrocinium honori ducimus; hanc, omneſque ſimiles ſocietates in tutelam recipite: Eas ducite inter præſidia hujus Academiæ, cujus commodi nunquam immemores eſtis. En Seminaria, ubi ingenium philoſophicum optime effingi queat! Quoniam, viri illuſtriſſimi, veſtræ doctrinæ longe ſunt a priorum theoriis diverſæ; theorias, quas merito obruiſtis; vobiſmet conſcii eſtis, quantum ingenium liberum, animadverſio æqua, communitas idearum, omnia denique in hac Societate invenienda, ad ſcientiam contulerint. His enim modis, ni fallor, illas efformaſtis doctrinas, quæ per totum clareſcunt orbem; quæque nomina nunquam moritura illuſtrant. Noſtra igitur ne deſpiciatis conamina. Velut juvenis Æneæ ſocius, patrum medicorum veſtigia premimus, quamvis haud paſſibus æquis. Veſtra quidem

faſtigia

faſtigia vix aſſequi ſperamus: Ambitione tamen pravâ procul relegatâ, ſcientiam et mentes noſtras ad veſtra exemplaria effingere ſemper ante oculos habemus. Si vero duces adeo venerandos nonnunquam modeſte deſeramus; ſi, juvenili ardore impulſi, novas tentemus vias; illa, quam ipſi olim petiſtis, nobis nunc detur venia: Voſmet enim omnes non eadem ſentitis: Et, ſi opiniones cujuſque colligentes, atque diligenter revolventes, paulum ab iis diverſi abeamus, non eſt cur improbetis; nec veritatis amorem, qui inveſtigationem ſuaſit, audaciæ inſimuletis.

In hujuſmodi inſtitutionibus experti diſcimus quod cito in uſum depromamus; ſententias noſtras ſemper jactatas, nonnunquam impugnatas, et haud raro ſubverſas audire: Ita adoleſcens, cujus ingenium et mores civibus mox ſaluti et decori futura, in hunc adſcriptus numerum, doctrinas

trinas et opiniones, quas antea religiose coluit, jam investigat; propriis nunc nititur viribus; et cuicunque parti semet adjungere dignatur, auxilio nobilitata evadit.

CONSTAT igitur, seu præsentiâ tuemini, necessitatibus subvenitis, sive patrocinio ornatis, omnes debita tantum tribuentes, hunc ordinem adjuturos esse: Cumque hos coram aspiciam, cœtum illustrissimum, spectatissimum, faustissimum, omnium vero, quos compellare mihi honor unquam concessus fuit, maxime colendum, non possum quin optime sperem: Huc enim hodie venitis, nobis omnia bona precantes; oro igitur ne preces tam secundas, extra hasce ædes ventis ludibria detis.

NUNC autem, Socii dilectissimi! inter omnium plausus et laudes, mea exaudiantur

tur vota. Quanquam aliis ſocietatibus beneficiis maximis devinctus, nequeo optare vos ſupra totum nemus eminere; cæteramque ſylvam, veſtrâ mole oppreſſam, langueſcere; hoc ſaltem voveam: Sicut arbos illa notata, de quâ Mandane ſomniavit, (cum Dii Cyri ortum prænunciaverint) ramos circum circa diffundatis: Gentes remotæ veſtris lætentur umbris: Socii diligantur: Societas ipſa colatur, ubicunque medicina floreat, vel æſtimetur philoſophia.

ANTEQUAM finem impono, liceat mihi paucis obiter attingere hominem, parum equidem notatu dignum, ſed cujus animus, forſan intempeſtive gratus, illum impulit, qui ſe, nunc temporis, vobis devinctiſſimum agnoſcat, propter Honorem Summum ad quem eum evexiſtis: Honorem, quem meruiſſe vix mihi conſcius ſum, niſi qui merear conando. Ingenium

ejus

ejus, quem elegiſtis, verbis attenuare, quid hoc, niſi judicia veſtra vili pendere? laudes vero ejus vanâ jactantiâ celebrare, longe turpius atque indignius foret: Qualis igitur qualis ſit, ſilentio prætereundum; quantum vero vobis debeat, gratus ſemper prædicabit.